

Ny prognose for langtidsledighed i EU

11.500.000 langtidsledige EU-borgere i 2015

Langtidsledigheden i EU er den højeste, der er målt siden midten/slutningen af 1990'erne. En ny prognose, som AE har udarbejdet i fællesskab med OFCE fra Frankrig og IMK fra Tyskland, spår, at arbejdsløsheden kun ventes at falde svagt frem mod 2015. Som konsekvens falder langtidsledigheden også kun svagt. I EU forventes det således, at omkring 11½ mio. arbejdsløse er langtidsledige i 2015 - heraf forventes små 9 mio. at være langtidsledige i EURO-området.

af senioranalytiker **Erik Bjørsted**

5. december 2013

Analysens hovedkonklusioner

- I 2. kvartal 2013 var langtidsledigheden i EU på 12,3 mio. personer, svarende til ca. 47 pct. af alle arbejdsløse i EU eller 5,2 pct. af arbejdsstyrken. Heraf er ca. 9,2 mio. langtidsledige i EURO-området.
- Langtidsledigheden i EU er den højeste, der er målt siden midten/slutningen af 90'erne.
- Selvom der igen er udsigt til vækst i Euro-området, ventes ledigheden kun at falde svagt i EU. Som konsekvens heraf ventes langtidsledigheden også kun at falde svagt.
- I 2015 kan langtidsledigheden fortsat være på omkring 11½ mio. personer - heraf små 9 mio. langtidsledige i EURO-området.
- Langtidsledighed har ikke kun konsekvenser for den enkelte, men kan også hæve den strukturelle ledighed - det skader de langsigtede vækstmuligheder i EU, ligesom det bliver vanskeligere at skabe sunde offentlige budgetter.

Kontakt

Senioranalytiker
Erik Bjørsted
Tlf. 33 55 77 15
Mobil 27 68 79 50
eb@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Langtidsledigheden falder kun svagt frem mod 2015

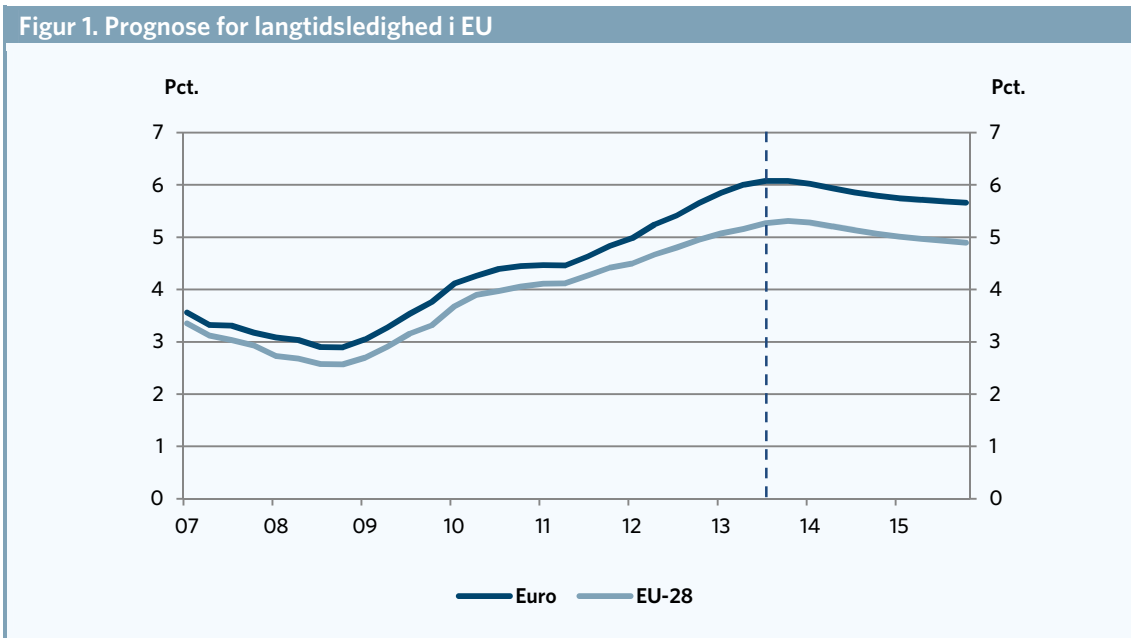
Langtidsledigheden - målt ved antallet af personer, som har været ledige i mere end 12 måneder - var i 2. kvartal 2013 på godt 12,3 mio. personer i EU eller 5,2 pct. af arbejdsstyrken. Heraf var ca. 9,3 mio. langtidsledige i EURO-området, svarende til 6 pct. af arbejdsstyrken.

Samlet er 47 pct. af de arbejdsløse i EU således langtidsledige. Langtidsledigheden i EU er tillige den højeste, der er målt i mange år. I EU-15 og EURO-13 er langtidsledigheden faktisk den højeste, der er målt siden midten/slutningen af 1990'erne.

Meget tyder på, at EURO-området er kommet ud af recessionen, men i en ny prognose, som AE har udarbejdet i samarbejde med det franske institut OFCE og det tyske institut IMK, bliver væksten frem mod 2015 svag. Som resultat ventes arbejdsløsheden kun at falde svagt i Euroområdet. I Euroområdet ventes arbejdsløsheden i 2015 således fortsat at være på 11,4 pct. af arbejdsstyrken, svarende til rundt regnet 18 mio. personer.

Som følge heraf vil langtidsledigheden også kun falde svagt. I EU og EURO-området ventes langtidsledigheden fortsat at være på hhv. 4,9 pct. og 5,7 pct. i 2015. Det fremgår af figur 1.

Afhængigt af arbejdsstyrkens størrelse svarer ovenstående procentsatser til, at ca. 11½ mio. fortsat vil være langtidsledige i EU-28 og små 9 mio. personer i EURO-området i 2015. Langtidsledigheden forventes derfor kun at falde meget svagt frem mod 2015.

Kilde: AE, egne beregninger.

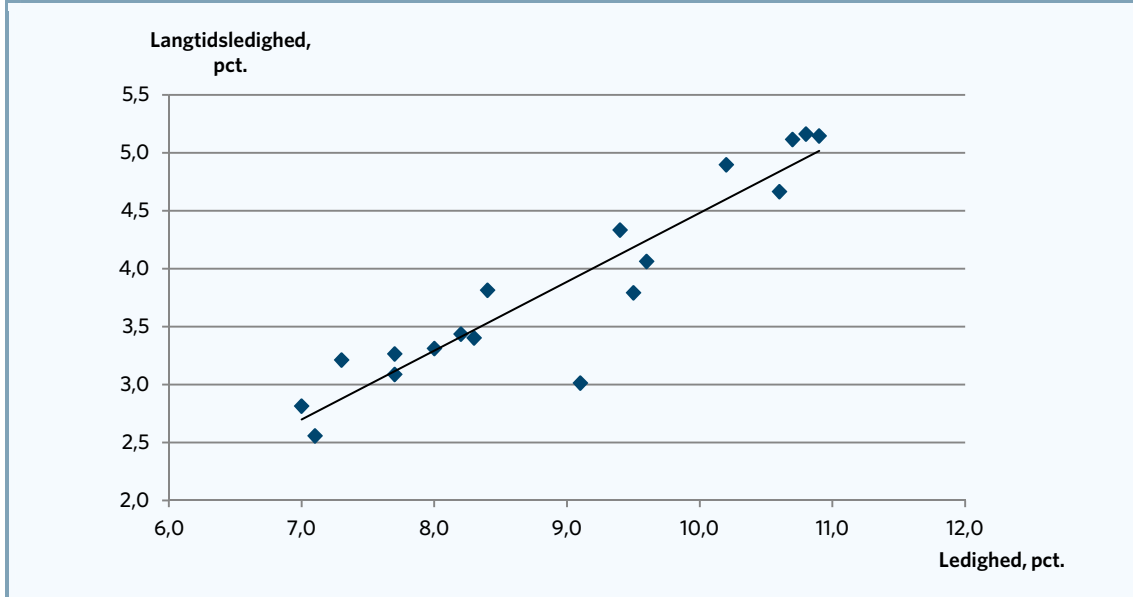
Langtidsledighed kan blive til strukturel ledighed

Når arbejdsløsheden vokser, vil der efterhånden komme flere langtidsledige. Ser man på langtidsledigheden og arbejdsløsheden, er der over tid en ganske pæn lineær sammenhæng. Det fremgår af figur 2, som viser langtidsledighedsprocenten for EU-15 på y-aksen og arbejdsløshedsprocenten for EU-15 på x-aksen.

Hældningen på den rette linje er omkring 0,6, hvilket vil sige, at hvis arbejdsløshedsprocenten vokser med 1 pct. enhed, vokser langtidsledighedsprocenten med ca. 0,6 pct. enheder.

Går man lidt mere avanceret til værks - se boks 1 - kan man estimere, at gennemslaget faktisk er lidt over 60 pct. i EU-15.

Figur 2. Sammenhængen mellem langtidsledighedsprocent og ledighedsprocent for EU-15

Kilde: AE på baggrund af Eurostat og OECD.

Stigningen i langtidsledigheden under krisen er stærkt bekymrende, fordi langtidsledighed kan blive til strukturel ledighed.

Det skyldes bl.a., at langtidsledige ikke er så eftertragtede af arbejdsmarkedet og derfor har vanskeligere ved at komme i arbejde. Flere studier indikerer, at langtidsledige ikke er en del af jobkonkurrencen. Den effektive arbejdsstyrke er derfor mindre, hvorfor lønstigningstakten kan begynde at tage til, selvom arbejdsløsheden er høj. Det øger den strukturelle ledighed.

Finansministeriet beregnede i Økonomisk Redegørelse december 2010, at hvis langtidsledigheden vokser med 1 pct. point, kan den strukturelle ledighed vokse med ca. ¼ pct. herhjemme. Gennemslaget er dog behæftet med stor usikkerhed.

IMF fremlagde for nyligt resultater, som pegede på, at der er tegn på, at den strukturelle ledighed i USA er vokset.

Da et par studier peger på, at gennemslaget fra langtidsledighed til strukturel ledighed er højere i Europa end i USA, understreger IMF's resultater derfor også, hvor alvorlig stigningen i langtidsledigheden i EU egentlig er.

Hvis den strukturelle ledighed i EU vokser, bliver vækstpotentialet samtidig mindre, ligesom det bliver vanskeligere at skabe sunde offentlige budgetter, hvis man fremadrettet skal bruge flere penge på ar-

bejdsløshedsunderstøttelse og får færre skatteindtægter fra lønindkomst. Samtidig risikerer man, at udbyttet af de arbejdsmarkedsreformer, man vil gennemføre, bliver mindre end ventet.

Derfor er det, som IMF også har påpeget, nødvendigt at skabe vækst og arbejdspladser på den korte bane.

Der gennemføres fortsat store og omfattende sparepakker i EU, som underliggende koster millioner af arbejdspladser de kommende år. På trods af de massive sparepakker er der dog alligevel udsigt til store underskud på de offentlige finanser i de gældsplagede lande de kommende år.

Det skyldes, at man har undervurderet betydningen af, at alle lande sparer på samme tid. Når alle lande sparer på samme tid, mindskes eksportmulighederne betydeligt, fordi de europæiske lande handler meget med hinanden. I flere lande, som f.eks. Spanien, er det faktisk med til at fordoble jobtabet, fordi landene sparer på samme tid.

Samtidig er der også forskning, der peger på, at de negative konsekvenser af at skære i de offentlige budgetter er værre i krisetider, fordi virksomheder og forbrugere i en krise er kreditrationeret.

AE har derfor på linje med vismændene foreslået, at de lande, som har råderum, bør føre en mere ekspansiv finanspolitik. Tyskland, Østrig, Sverige og Finland er nogle af de lande, som har relativt sunde offentlige finanser. Samtidig bør man give de gældsplagede lande mere tid.

For at skabe ro på de finansielle markeder skal ECB samtidig spille en aktiv rolle og om nødvendigt gå ind og støtteopkøbe statsobligationer for at holde renten nede.

Endelig er det vigtigt, at de vækstinitiativer, man blev enige om i juni 2012 med midler fra den Europæiske Investeringsbank (EIB) og ubrugte midler fra EU's strukturfonde, også føres ud i livet.

Boks 1. Beregning af effekt på langtidsledighed af en stigning i arbejdsløsheden

Metoden svarer til den metode, OECD anvender i Papiret: "Adjustments to the OECD's Method of Projecting the NAIRU", juni 2009.

Gennemslaget fra en stigning i ledigheden til langtidsledigheden beregnes ved at estimere følgende ligning:

$$LTU = a + b_1 LTU_{-1} + b_2 LTU_{-2} + c_0 UNR + c_1 UNR_{-1} + c_2 UNR_{-2}$$

Hvor LTU er langtidsledighedsprocenten og UNR arbejdsløshedsprocenten.

LTU₋₁ er langtidsledighedsprocenten det foregående år og tilsvarende for UNR₋₁ etc.

For at fange de seneste års mange arbejdsmarkedsreformer er der i estimationerne desuden introduceret en trend, hvilket OECD ikke gør. Samtidig er der i estimationerne introduceret dummy-variable for at fange uobserverede forhold.

Ligningen er estimeret ved at anvende årsdata fra OECD's Labor Force Survey.

Langtidsledige er defineret som personer, som har været arbejdsløse i mere end 12 måneder. Der ses på EU-15, fordi tidsserierne for EU-15 går længere tilbage i tid.

Det langsigtede gennemslag er vist i tabel B.1.

Tabel B1. Beregnet effekt på langtidsledighed af en stigning i arbejdsløsheden på 1 pct. point

	Effekt på langtidsledigheden af en stigning i ledighedsprocenten på 1 pct. point	Standardafvigelse	T-værdi	Ligningens forklaringssevne
EU	0,64	0,02	32,5	0,99

Stabiliteten af de estimerede parametre er meget tilfredsstillende, og Chow-test afviser strukturelle brud. Samtidig afvises hypotesen om enhedsrødder i restleddene på både et 5 pct. og 1 pct. signifikansniveau.